

Tweede bericht over de invoering van de nieuwe loonschaal Wmo huishoudelijke hulp

Zoals al aangekondigd in het VNG bericht van 20 maart jl. zijn de leden van de brancheorganisaties BTN en ActiZ akkoord gegaan met de invoering van de nieuwe loonschaal voor Wmo huishoudelijke hulp in verband met de wijziging van de cao VVT. Het artikel met de nieuwe loonschaal en de afgesproken inwerkingtreedings-procedure wordt per 1 april 2018 van kracht. Dit heeft ook gevolgen voor gemeenten.

Achterliggende motieven

De arbeidsmarkt in de zorg en ondersteuning is krap en dat zal de komende jaren zo blijven. Overheden en sociale partners zullen een grote inspanning moeten leveren om voldoende personeel aan te trekken en te behouden voor de sector.

Het lukt aanbieders van huishoudelijke hulp nu al moeilijker om voldoende geschikte huishoudelijke hulpen aan te trekken. Deze ontwikkeling raakt ook de gemeentelijke ondersteuningsplicht in het kader van de Wmo.

De sociale partners in de sector Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT) zijn van mening dat gelet op de krappe arbeidsmarkt in de zorgsector, het voor een goed werkgeverschap noodzakelijk is om de nieuwe loonschaal door te voeren.

Vanaf 1 april 2018 geldt de nieuwe loonschaal voor hulp bij het huishouden. Gemeenten dragen door toepassing van deze schaal in het tarief voor hulp bij het huishouden bij aan versterking van de arbeidsmarkt voor zorg en aan goede ondersteuning voor de inwoners

Consequenties voor gemeenten en aanbieders

Vanaf 1 april 2018 zijn leden van BTN en ActiZ gebonden aan de nieuwe loonschaal. Het artikel wordt zo snel mogelijk aangemeld bij het ministerie van SZW voor de algemeen verbindend verklaring. Dit proces duurt naar verwachting ongeveer acht weken. Medio mei wordt de nieuwe loonschaal ook van kracht voor niet-leden van BTN en ActiZ. Deze inwerkingtreding heeft mogelijk ook gevolgen voor gemeenten.

Relatie met AMvB reële kostprijzen Wmo dienstverlening

Deze AMvB is sinds 1 juni 2017 van kracht. Op grond van deze AMvB zijn gemeenten en aanbieders gehouden een reële kostprijs te berekenen aan de hand van in de AMvB genoemde kostprijsselementen, waaronder toepassing van de relevante cao.

De VNG adviseert gemeenten op basis van het navolgende onderscheid:

- Gemeenten die op of na 1 juni 2017 nieuwe contracten voor huishoudelijke hulp met aanbieders hebben afgesloten of een lopend contract hebben verlengd, wordt geadviseerd om voor 1 januari 2019 met deze aanbieders in overleg te treden in verband met een mogelijke aanpassing van de tarieven. Wanneer deze gemeenten in hun contracten/verlengingen reeds hebben geanticipeerd op de nieuwe loonschaal is dit overleg uiteraard niet nodig.

- Gemeenten die op of vanaf 1 april 2018 nieuwe contracten voor huishoudelijke hulp afsluiten of bestaande contracten verlengen kunnen bij het bepalen van de reële kostprijs direct rekening houden met de nieuwe loonschaal.
- Voor gemeenten die voor 1 juni 2017 contracten hebben afgesloten of verlengd én voor gemeenten die voor 1 juni 2017 de aankondiging van de overheidsopdracht als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 hebben gedaan, maar de contracten na 1-1-2017 hebben afgesloten, wordt de AMvB van kracht op het moment dat deze gemeenten nieuwe contracten moeten afsluiten of verlengen. Deze gemeenten kunnen zelf bepalen of zij desondanks voor 1 januari 2019 in overleg willen treden met aanbieders over een eventuele aanpassing van het tarief

Er kan dus tijdelijk sprake zijn van het naast elkaar bestaan van verschillende kostprijsregimes per gemeente. Dat houdt verband met de datum waarop de contracten zijn afgesloten of verlengd.

De VNG doet geen uitspraak over de vraag in welke situaties er sprake kan zijn van een vergoeding door de gemeente voor hogere loonkosten met terugwerkende kracht tot 1 april 2018. Dit zal onderwerp van gesprek kunnen zijn tussen gemeenten en aanbieders.

Rekentool

Om gemeenten en zorgaanbieders te ondersteunen in het berekenen van kostprijsdekkende tarieven voor de huishoudelijke hulp, hebben sociale partners in samenwerking met VNG een rekentool voor de kostprijsberekening van huishoudelijke hulp ontwikkeld. Gemeenten kunnen de rekentool bij uitstek als hulpmiddel gebruiken om tot een reëel tarief te komen. De rekentool houdt op de juiste wijze rekening met de kostprijsbepalende elementen die in de AMvB reële kostprijs zijn vermeld.

VNG heeft de rekentool en de bijbehorende leeswijzer door een extern bureau laten toetsen en oordeelt dat de tool bruikbaar is voor gemeenten die de kostprijs van huishoudelijke hulp nog moeten vaststellen of hun berekening willen controleren. De rekentool inclusief de leeswijzer vindt u op vng.nl.

Financiële compensatie voor gemeenten

De VNG krijgt vragen over de financiële compensatie voor de te verwachten extra kosten van de nieuwe loonschaal. Vanaf het moment dat in het najaar van 2017 bekend werd dat werkgevers en werknemers de nieuwe loonschaal voor huishoudelijke hulp wilden invoeren, heeft de VNG actief bij het Rijk gelobbyd voor financiële compensatie voor gemeenten in verband met de extra kosten voor gemeenten.

Uiteindelijk zijn hierover afspraken gemaakt in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) dat de VNG afsloot met het Rijk.

•Afgesproken is dat gemeenten de extra kosten voor de hogere loonschaal betalen uit het accres. Er is afgesproken dat de voeding van het gemeentefonds gebaseerd wordt op het zogenoemde 'brede begrotingskader', dus inclusief de rijksuitgaven voor zorg en sociale zaken.

De bestaande afspraak over het meebewegen van het gemeentefonds met de rijksuitgaven (trap op trap af-principe) blijft in stand. Dat betekent dat gemeenten in de komende kabinetsperiode een groei van het gemeentefonds met € 5,4 miljard krijgen en dat meeruitgaven van het Rijk doorwerken in de omvang van het gemeentefonds. De VNG verwacht dat gemeenten de extra kosten uit deze groei kunnen financieren.